

॥ ६६:ॐ ॥

મોટા ચરણે

મોટા ! તમારી પ્રતિમા અહીં જે,
સમક્ષ મારી વિલસી રહી છે;
તે ચિન્મયીનાં નયનાંબુજોમાં,
કારુણ્યગંગા છલકી રહી છે.

તે પ્રેરણામૂર્તિ રહું નિહાળી,
તે ચક્ષુમાં ચક્ષુ રહું પરોવી;
તે હૃત્સરોજે સ્પર્શી હું યાયું,
ના રાખજો આ મુજ પાત્ર કાયું.

તમે પ્રભો ! પારસ, લોહ હું છું,
સુવર્ણ થાવા તમને અડું છું;
છું કોલસો, અગ્નિ તમે કૃપાળુ,
હું અગ્નિ થાવા તમને અડું છું.

તમે સખા ! સાગર, સ્રોત હું છું,
સમુદ્ર થાવા તમને અડું છું;
સંદીપ્ત છો જ્યોત, દિવેટ હું છું,
હું દીપ થાવા તમને અડું છું. ૪

હું બદ્ધ છું, મુક્ત વિભો ! તમે છો,
હું મુક્ત થાવા તમને નમું છું;
ડૂબું જળે, સિંધુ તમે તર્યા છો,
'તારો મને'- એ સ્તુતિ હું કરું છું. ૫

દૈવી ગુણોનો કરીને વિકાસ,
મારા કરો અંતરમાં ઉજાસ;
અર્પો મને આંતરશક્તિ એવી,
જેથી તરું હું ભવસિંધુમાંથી. ૬

આ પંખીની પાંખ અશક્ત તોયે,
નિઃસીમમાં સંચરવા મથે છે;
ઈચ્છે થવા વ્યોમ વિશે પ્રવાસ,
અનંત ભોમે કરવા નિવાસ. ૭

તે પંખીની પાંખ ન જાય થાકી,
રૂંધાય તેની ગતિ ના કદાપિ;
એવું તમે જો બળ અર્પશો તો,
સંકલ્પ તેનો ફળશે અનેરો. ૮

શ્રદ્ધારૂપી તેલ હૃદયે પૂરીને,
દિવેટ મારા મનની કરીને;
પ્રજ્વાળીને દીપક પ્રેમનો હું,
નીરાજના આપતણી કરું છું. ૯

આ ભાવગંગાજળથી ભીંજાઈ,
સમક્ષ મારી પ્રગટો ત્વરાથી;
દિક્કાલનાં બંધન તોડી નાખી,
આ વત્સને અંક ધરો કૃપાથી. ૧૦

વાણી તણું શાશ્વત મૂળ જે છે,
વાણી વડે તે સ્તવી શું શકાશે?
પરંતુ જેથી પ્રગટી સ્વ-રૂપે,
તેને સ્મરી પાવન તે બને છે. ૧૧

જે આપના અંતરમાં વિશેષે,
સ્ફુરી રહ્યું ભાસ્વર દીપરૂપે;
ચૈતન્યરૂપે સઘળે પ્રકાશે,
તે જ્યોતિને અંતર આ નમે છે. ૧૨

જો બુદ્ધિથી જ્ઞાન થવા મથું છું,
તો હું વધારે ભ્રમમાં પડું છું;
આથી બધોએ વ્યવસાય છોડી,
પ્રભો ! તમારે શરણે જઉં છું. ૧૩

શાસ્ત્રોત્સાહાં અધ્યયનો થકી જે,
ને જ્ઞાનચર્યા કરવા થકીયે;
કદી નથી પ્રાપ્ત કરી શકાતું,
તે સંતની આશિષથી પમાતું ૧૪

તીર્થાટનો ભૂમિતલે કર્યાથી,
અનેક યજ્ઞો પણ આચર્યાથી;
જે સત્યનું દર્શન ના થવાનું,
તે સંતની આશિષથી પમાતું. ૧૫

સંસારદાવાનળથી તપેલા,
વિષાદના પંક વિશે ફસેલા;
મોટા ! તમે આ જનને ઉગારો,
લંબાવીને હાથ હવે તમારો. ૧૬

વર્ષી રહી છે પ્રભુની કૃપા તો,
તે ઝીલવા પાત્ર મને બનાવો;
છે નાવડી સાગર મધ્ય મારી,
તેને તમે પાર કરો ત્વરાથી. ૧૭

હૈયે સ્ફુરે ઉત્કટ ભાવનાનું,
દેખી તમોને અણુમાત્ર બિંદુ;
તો આપને અંતર વિશ્વબંધુ,
શો ઊમટે અદ્ભુત ભાવસિંધુ! ૧૮

આ વાદ્યમાં સૂર અખંડ પૂરો,
ને દિવ્ય રાગાવલિને જગાવો;
વાજિંત્ર મારા ઉરનું વગાડો,
ને વિશ્વસંગીત વિભો ! સુણાવો. ૧૯

આનંદનો સાગર નિત્ય રેલે,
જે આપના કોમલ અંતરંગે;
જ્યાં નાદનું કોકિલ નિત્ય ટૌકે,
ત્યાં જીવ આ શીઘ્ર નિવાસ ઝંખે. ૨૦

જો આપનો સાથ મળી ગયો તો,
ઉજાગરો અંતરને પછી શો?
કલ્પદ્રુમે આશ્રય અર્પિયો જો,
સંકલ્પ તો કેમ થશે ન પૂરો? ૨૧

જે જન્મજન્માંતરમાં કરેલાં,
આ જન્મમાંયે પણ આચરેલાં;
જાણ્યે અજાણ્યેય કરેલ કર્મો,
જ્ઞાનાગ્નિમાં તે સઘળાં પ્રજાળો. ૨૨

મારા હૃદયે છે તણખો જ્વલંતો,
જે વીજ શો નિત્ય રહે સ્ફુરંતો;
તેને મહાજ્યોતિ બનાવી નાથ !
ઘનાંધકારે કરજો પ્રકાશ. ૨૩

મા નર્મદાએ તવ દેહ ઝીલી,
સંસારને ભેટ અપૂર્વ દીધી;
મોટા ! તમે જીવનસિદ્ધિ પામ્યા,
ને ખીલવ્યાં જીવન કેં જનોનાં. ૨૪

અપૂર્ણતા આ 'જન'ની અનંત,
જાણો તમે તો પણ હે સમર્થ !
કારુણ્યભાવે નીરખી કૃપાળુ!
આ ખીલવો જીવનપુષ્પ મારું. ૨૫

હો શુક્લમાર્ગે ગતિ નિત્ય મારી,
તમિસ્રપંથે નવ હો કદાપિ;
આ માર્ગમાં જે પ્રતિકૂળતાઓ,
તેને કૃપાથી પ્રભુ હે ! નિવારો. ૨૬

આ પ્રાર્થના અંતરથી સ્ફુરી છે,
ઊંડાણથી આ સરિતા સરી છે;
તે આપનાં બે ચરણાંબુજોને,
પખાળતી ધન્ય બની રહી છે. ૨૭

શ્રી સદ્ગુરુ દેવકી જય !

- પ્રો. એ. જી. ભટ્ટ